

Handläggare

Isabelle Wall

Telefon: 08-50815052

Till

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Uppföljning av Intern kontroll 2025, Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	4
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	4
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	4
1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan.....	4
1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	5
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	6
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	7
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	9

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Skarpnäcks stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2025 varit tillräcklig.

Nämndens uppföljning av den interna kontrollen bygger dels på det arbete som följts upp inom ramen för väsentlighets- och riskanalys (VoR) och plan för intern kontroll. Utöver det används underlag från uppföljning av verksamheter internt och externt, uppföljning av avtal med aktörer som bedriver verksamhet på entreprenadavtal och det operativa arbetet inom förvaltningen.

Planen för intern kontroll är upprättad utifrån väsentlighets- och riskanalysen. Nämndens arbete med intern kontroll är integrerat i verksamheternas löpande arbete, uppföljningen genomförs på enhets-, avdelnings- och förvaltningsnivå. Uppföljning och analys av åtgärder i väsentlighets- och riskanalys har genomförts i enlighet med anvisningar tillsammans med uppföljning och analys av kontrollaktiviteter i plan för intern kontroll. Nämnden har efter avslutad uppföljning noterat mindre avvikelser kopplat till följande arbetssätt:

- Förebygga och hantera felaktiga utbetalningar (FUT) inom ekonomiskt bistånd

Inom avdelningen för individ- och familjestöd finns rutiner för att förebygga och hantera felaktiga utbetalningar. Vid uppföljning visades det att den planerade kontrollen av återkrav inte hade genomförts enligt plan, huvudsakligen på grund av vakanser inom verksamheten. Avvikelsen åtgärdades genom en fullständig genomgång av årets samtliga återkrav i juli, varefter kontrollmomentet återgick till ordinarie tidsplan.

Granskningen identifierade brister av varierande omfattning och visade att gällande rutin inte fullt ut säkerställde tillfredsställande dokumentation och uppföljning. Under hösten har inga nya återkravsbeslut tillkommit och inga ytterligare avvikelser har noterats i de ärenden som fortsatt är aktuella. Rutinen för handläggning och uppföljning av återkrav har reviderats och kommunicerats till berörda handläggare.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Process: Orosanmälan till socialtjänsten

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Alla medarbetare inom de öppna verksamheterna som möter barn och unga har kunskap om gällande rutiner vid orosanmälan. Medarbetarna har kunskap om signaler som barn och unga kan uppvisa då de far illa	Uppföljning av antal orosanmälningar som gjorts inom de öppna fritidsverksamheterna	Uppföljning av antal orosanmälningar inom de öppna fritidsverksamheterna Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Uppföljning av antal orosanmälningar har genomförts enligt plan. Vid förekomst av oro kring barn/unga har medarbetarna kontaktat socialtjänstens mottagningsenhet. Det är sedan socialtjänsten som utreder situationen och bedömer om barnet behöver skydd eller stöd. Genomgång av gällande rutiner kring orosanmälan har gjorts.

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Process: Barn i behov av särskilt stöd

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Insatser riktade till barn i behov av särskilt stöd	Uppföljning av beslut avseende barn i behov av särskilt stöd inom förskola	Uppföljning av beslut avseende barn i behov av särskilt stöd inom förskola Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Förvaltningen har säkerställt att barn i behov av särskilt stöd fått stöd anpassat på individnivå och/eller gruppnivå. Detta gäller oavsett om tilläggsbelopp beviljats eller inte. Uppföljning och kontroller har genomförts för att säkerställa att samtliga barn har individuella handlingsplaner gällande de ansökningar om tilläggsbelopp som inkommit. Förvaltningens bedömning är att det finns en väl fungerande arbetsprocess och etablerade rutiner kring ansökan och uppföljning om tilläggsbelopp.

Process: Uppföljning av barns faktiska närvaro i förskolan

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroll av barns närvarotid genomförs. Vid högre närvaro kontaktas vårdnadshavare.	Kontroll av barns vistelsetid sker via systemstödet Tempus.	Kontroll av barns faktiska närvaro i förskolan Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Rektor tar varje månad ut barnens frånvaro/närvaro ur närvarosystemet, det tas sedan upp i ledningsgruppen och vid behov tar biträdande rektor det vidare till aktuell förskola. Vid behov görs även orosanmälningar.

1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Process: Förvaltningens, avdelningens och enheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete stödjer utvecklingen i verksamheten.

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Förvaltningens övergripande system för hantering av synpunkter och klagomål, avvikelser, lex Sarah samt lex Maria efterlevs	Egenkontroll av resultat och analys över registrerade synpunkter och klagomål, avvikelser, lex Sarah	Kontroll av enheternas system för avvikelshantering (excel) samt analys av förbättringsförslag och åtgärder. Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Kontrollaktivitet har genomförts under maj och november gällande hur arbetet med avvikelshantering fortlöpt under året. Muntliga avstämningar har hållits med områdeschefer och stickprovskontroller av Excelfil <i>Utredning av synpunkter och klagomål samt avvikelser SoL har genomförts</i> . Båda områdena använder den mall som är avsedd för ändamålet. Utvecklingsbehov som identifierats handlar främst om behovet av att fortsätta sprida kunskap om avvikelserapportering för att på sikt öka rapporteringen. Avstämningen visar även att det finns behov av att systematisera uppföljning av åtgärder. Ett område har under året utvecklat arbetet genom att se över lokala rutiner vad gäller avvikelshantering samt hur de svarar upp mot framtagna rutiner på förvaltningsnivå. Ett behov av att samordna eventuella uppdateringar av arbetssätt och rutiner för avvikelshantering mellan område, avdelning och förvaltning har identifierats för att öka systematik och kvaliteten. Områdenas arbete med lokalt upprättat kvalitetsråd har utvecklats under året, vilka används i syfte att utveckla det systematiska kvalitetsarbete på respektive område. För att säkerställa kvaliteten i alla led har avdelningen under året startat upp ett avdelningsövergripande kvalitetsråd.

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
	Egenkontroll av resultat och analys över registrerade synpunkter och klagomål, avvikelser, lex Sarah	<p>Kontroll av enheternas system för avvikelshantering (Excellfil) och återkoppling kring brister och förbättringsförslag i maj, uppföljning i november där brister påpekats.</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollaktivitet har genomförts under maj och november för att följa upp hur arbetet med avvikelshantering fortskrider. Muntliga avstämningar har hållits med områdes- och enhetschefer. Förvaltningen har tagit fram en ny och tydligare Excellfil för att underlätta verksamheternas rapportering av avvikelser. Stickprovskontroller av Excellfilen <i>Synpunkter, klagomål och avvikelser i Skarpnäck</i> har genomförts. Samtliga enheter använder den avsedda mallen. Samtliga enheter har utvecklingsbehov, framför allt när det gäller att skapa en mer systematisk rapportering. En klar förbättring ses dock från föregående år. Enheterna behöver säkerställa att alla steg i avvikelsefilen fylls i för att skapa en tydlig röd tråd genom händelseförloppet. Vidare behöver enheterna fortsätta att sprida kunskap om avvikelserapportering samt diarieföra inkomna synpunkter och klagomål som rör verksamhetens kvalitet. Genomgång av systematik i avvikelserapportering med berörda enheter skedde i september</p>

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Process: Budgetföljsamhet

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Månadsvis uppföljning	Upprättande av månadsprognos	<p>Uppföljning av månadsrapport till nämnd</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Ekonomisk prognos sammanställs månatligen och redovisas som månadsrapport för nämnden, i syfte att säkerställa budgetföljsamhet och att nämnden har ekonomi i balans. Nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott och god budgetföljsamhet för 2025.</p>

Process: Effektiv lokalförsörjning i stadens verksamheter

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Löpande genomgång av hyreskontrakt	Regelbunden genomgång på förvaltningsledning kring aktuella lokalkontrakt, uppsägningar, anpassningar och underhåll	<p>Kontroll av uppföljning och åtgärder</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Listor med uppsägningsbara lokaler (inom tre månader) tas regelbundet fram och används som underlag för diskussioner i förvaltningens två lokalstrategigrupper och för beslut i förvaltningsledningen en gång per kvartal. Utifrån underlagen har beslut fattats om att säga upp kontrakt i syfte att ha ett så ändamålsenligt lokalbestånd och effektivt nyttjande av lokaler som möjligt.</p>

Process: Lönehantering

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Information och rutiner kring hur undvika löneskulder	Uppföljning sker löpande	<p>Kontroll och uppföljning av rutiner och åtgärder för att förhindra felaktiga löner.</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Antalet löneskulder har minskat i jämförelse med året innan, för 2025 endast 25 stycken. Uppkomna löneskulder har följts upp i dialog med berörd chef. Både HR-administratör och HR-chef har stämt av orsak till den uppkomna skulden för att se om rutiner eller andra åtgärder kan förebygga uppkomst av nya löneskulder. Samarbetet med redovisningsansvarig och Serviceförvaltningen i dessa ärenden har fungerat väl. Uppföljning av avbetalningar på de uppkomna löneskulderna genomförs i dialog mellan HR-administratör och redovisningsansvarig.</p>

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Process: Inköp och avtalstrohet

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Säkerställa att medarbetare med inköpsansvar känner till ingångna avtal	Stickprovskontroll och analys av underlag från Agresso ställd mot våra avtal som vi ska upphandla från	<p>Uppföljning med enheter som handlat utanför avtal</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Rutiner finns för att säkerställa att medarbetare med inköpsansvar känner till ingångna avtal. Stickprovskontroll och analys av underlag från Agresso ställd mot våra avtal som vi ska upphandla från har genomförts under året. Systematisk uppföljning med enheter som handlat utanför avtal utifrån analys av underlaget från Agresso har genomförts under året.</p>

Process: Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Incidenthantering	Rapportering av informationssäkerhets incident till berörd chef, säkerhetssamordnare och dataskyddsombud samt i systemet IA. I tillämpliga fall vidarerapportering till SLK för att tillgodose lagkrav	<p>Kontroll av rapportering</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Personuppgiftsincidenter som har uppkommit under året har hanterats genom verksamhetens analys av händelse och stöd från dataskyddsombud. Registrering har skett i avsett verksamhetssystem. Ändamålsenliga rutiner och checklista finns som stöd i utredning och beslutsfattande. 20 incidenter har anmälts till integritetsmyndigheten (IMY) som är tillsynsmyndighet.</p>

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Informationsklassning	Regelbunden uppföljning av att de implementerade kraven för genomförda klassningar fortfarande är tillräckliga.	Kontroll av uppföljning av genomförda informationsklassningar Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Rutiner och mall finns för att kunna följa upp att genomförda informationsklassningar är uppdaterade och motsvarar krav. Rutinen och mallen kommer att användas framåt.

Process: Tillgång till beredskapslager

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Upprätta och upprätthålla ett grundläggande beredskapslager enligt stadens riktlinjer	Inventering av beredskapslager	Kontroll av att egenkontroller har genomförts inom verksamheterna samt att aktuell checklista och rutin finns Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Förskolorna har beredskapslager. Under vecka 39 har förskolorna genomfört övning att bereda måltider från sina beredskapslager. Vid stickprovskontroll i december framkommer att båda förskoleområdena har checklistor och att dessa har gått igenom under augusti månad för att säkerställa beredskapslager. Egenkontroll av verksamheternas egenkontroll genomfördes under hösten. Hemmet för gamla och hemtjänsten har beredskapslager, checklista och rutin för egenkontroll. Alla LSS-verksamheter samt inom socialpsykiatri har fyllt på sina lager och under hösten gjordes en inventeringsplan som all personal har fått genomgång i på APT. Beställarenheterna har tillgång till beredskapslager. Förebyggande enheten har vist beredskapslager och har checklista för att säkerställa detta.

Process: Tillgång till nödvändig skyddsutrustning för att förhindra smittspridning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Regelbunden inventering av lager	Inventering av lager	Kontroll av att egenkontroller har genomförts inom verksamheterna Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Verksamheterna har lager av skyddsmaterial som täcker behov för fastställd tidsperiod. Lager inventeras och omsätts vid behov. Avdelningen har tagit fram gemensam kontinuitetsplan för lager och omsättning som kommer implementeras under hösten. Egenkontroll av verksamheternas egenkontroller kommer genomföras nästa år.

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Process: Förebygga otillåten påverkan

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Öka kunskapen om otillåten påverkan samt genomföra arbetsmiljöron d kring hot och våld	Kontroll av att utbildning och information om otillåten påverkan har genomförts. Kontroll av att arbetsmiljöron d har genomförts.	<p>Granskning av enheternas arbete och åtgärder samt uppföljning inför revidering av rutin</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Granskning av avdelningen individ- och familjestöds områdens arbete och åtgärder samt uppföljning av rutin och handlingsplan för att förebygga otillåten påverkan har genomförts i december av verksamhetscontroller och avdelningschef.</p> <p>Kännedom finns genom att frågan tagits upp på enhetsmöten och APT under året utöver att ingå i introduktion för nyanställda. Därutöver har flertalet enheter under året genomgått utbildning från SKR som staden länkar till på intranätet. Modulen om hot och våld har genomförts av alla enhetschefer tillsammans med lokala skyddsombud och ibland flera representanter. Under hösten har revideringsarbetet med avdelningens gemensamma rutin pågått och involverat flera chefer via ledningsgrupperna. Under november har den reviderade versionen varit uppe på alla enheters APT för synpunktsinsamling. Det som framkommit som behöver åtgärdas är mer övningstillfällen för larmanvändningen än vad som genomförts under året. Under hösten pågår byte av larmleverantör vilket kan ha påverkat. Utöver det framkommer det att några enheter som gör många på varandra följande hembesök har lokalt anpassade och mer detaljerade rutiner för återrapportering till enhetschef vilket är hjälpsamt för såväl medarbetare som för ansvarig chef.</p> <p>Antalet tillbud som rapporterats i IA hittills är 12 stycken med övervikt inom verksamhetsområde ekonomiskt bistånd (5 stycken). Antalet är jämförbart med föregående år. I dialoger på enheterna framkommer att gränsdragning vad som är tillbud/hot eller tillfällig affekt kan vara svår. Att göra polisanmälan uppfattas av flera som otryggt och enbart enstaka tillbud anmäls. Tillämpning av ny lagstiftning kring vad som är brottsligt har inte lett till fler polisanmälningar.</p>

Process: Förebygga välfärdsbrott

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Förebygga och hantera felaktiga utbetalningar (FUT) inom ekonomiskt bistånd	Kontroller för att förebygga felaktiga utbildningar enligt årshjul	<p>Genomgång av alla återkrav görs varannan månad</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Vid uppföljning av internkontrollarbetet under månadsskiftet juni–juli konstaterades att den planerade kontrollen och genomgången av återkrav inte hade genomförts enligt fastställd internkontrollplan. Orsaken till att kontrollen skjutits upp berodde på ett par vakanser. Avvikelsen åtgärdades genom att genomföra kontroll av årets samtliga återkrav i juli. Genomgång av återkraven genomfördes därefter enligt ursprunglig tidsplan.</p> <p>Genomgång av alla återkrav som genomfördes i juli visade varierande följsamhet till gällande rutin. I nästan alla granskade ärenden noterades någon form av avvikelse, med varierande allvarlighetsgrad. Brister som framkommit visade framför allt att rutinen behövde uppdateras i syfte att minska risker för bristfällig dokumentation och otillräcklig uppföljning i återkravsprocessen. Inga beslut om återkrav har efter juli tillkommit, kontrollerna under hösten har därmed inte presenterat något nytt resultat. Gällande de återkrav mot enskild som fortsatt är aktuella har inga nya avvikelser tillkommit, och dessa hanteras korrekt. Åtgärder som genomförts sedan juli är revidering av rutinen avseende handläggning och uppföljning av återkrav. Uppdaterad rutin är planerad att kommuniceras till socialsekreterare vid genomgång i början av 2026.</p>

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroll av att beställda hemtjänstinsatser utförs på ett korrekt sätt	Kontroll av utförda timmar och insatser	<p>Uppföljning av resultat och effekt av samverkan med äldreförvaltningen samt av utförda granskningar av utvalda hemtjänstföretag</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Internkontroll genom samtal med områdeschef skedde i maj och november. Området säkerställer arbetet mot välfärdsfusk genom utsedda spjutspetsar som samverkar med äldreförvaltningen genom regelbundna möten i ett nätverk. Nätverket tittar på olika utförare att granska närmare.</p>